

Председник Србије Александар Вучић и премијер Косова Авдулах Хоти данас су на панелу Београдског безбедносног форума оценили да постизање компромисног решења косовског питања нема алтернативу, али су изнели познате супротне ставове о његовој евентуалној садржини.



На панелу "Београд-Приштина: нема решења без поверења", Вучић је рекао да је обема странама потребан компромис "јер нема друге алтернативе", али да он не може да подразумева да Србија призна Косово и да не добије ништа заузврат.

"Албанци кажу да су спремни за компромис, и за њих то значи да Србија треба да призна Косово. Али то не иде тако, ствари су много компликованије од тога", казао је Вучић.

Он је навео да је став Београда да прво треба спровести све што је потписано, почевши

од Бриселског споразума из априла 2013. године, а да онда "постепено треба мењати општу атмосферу".

"Што се тиче наших друштава, мислим да смо далеко од помирења, јер постоје питања која неће бити лако решена, али морамо да нађемо начине да се приближимо једни другима", додао је председник Србије.

Хоти је рекао да је Косово посвећено потпуној нормализацији односа са Србијом и повећању сарадње у свим пољима.

"Дијалог под окриљем ЕУ је кључни механизам за пуну нормализацију односа наше две земље. Наравно, договор из Вашингтона је велики историјски корак ка споразуму о нормализацији. Косово је спремно за коначни споразум", казао је Хоти.

Он је навео да постоји "јасна подршка" грађана Косова за процес приступања ЕУ и да се ради на изградњи консензуса око процеса дијалога са Србијом.

"За нас је врло јасно да приступање ЕУ и НАТО нема алтернативе, постоји један пут, ми ћемо чекати колико треба и радити напорно да испунимо захтеве", рекао је Хоти.

Лајчак: Три циља у дијалогу

Специјални представник ЕУ за дијалог Београда и Приштине Мирослав Лајчак оценио је да "без мира нема решења било ког проблема" и да "решења нема без поверења". "Иако не можемо да променимо прошлост, можемо да учимо из ње.

Прошлошћу се морају бавити стручњаци, правници и историчари, а не политичари, они треба да се баве данашњицом и бољом будућношћу", казао је Лајчак.

Лајчак је рекао да је недавна историја утицала на све земље Балкана, али да регион има више заједничког "него што се мисли", укључујући заједничку европску будућност.

"Сваки лидер у региону мора стално да поставља себи питање да ли ће одлука коју ће донети приближити његову земљу Унији или обрнуто. Не видим да политичари у региону довољно често постављају то питање. Да то чине, били би ближе ЕУ", навео је Лајчак.

Додао је да у дијалогу Београда и Приштине постоје три циља, међу којима су нормализација односа две стране, учвршћивање европских норми и вредности и допринос регионалној стабилности. Лајчак је оценио да Вучић и Хоти чине "значајне кораке напред".

"Ви сте део историје и историја ће то препознати", рекао је специјални представник ЕУ.

Заменик помоћника председника Савета за националну безбедност САД Рајан Тали рекао је да је амерички председник Доналд Трамп "решио да се фокусира на економску нормализацију" после 20 година ограниченог напретка у односима Србије и Косова.

"Потребно је изградити поверење између две стране. Недостатак слободног протока робе и лоша инфраструктура негативно су утицали на односе. Оба лидера су показала велику храброст и посвећеност обавезама", казао је Тали.

Он је навео да ће САД "радо наставити да подржавају" Београд и Приштину и да ће остати ангажоване у региону. "САД су ту и остаће ту", рекао је Тали.

Додао је да је састанак Вучића и Хотиа у Белој кући, када је постигнут договор о нормализацији економских односа, био "темељ на основу којег ће САД и ЕУ моћи да сарађују и да приближе два партнера".

Београдски безбедносни форум: Пандемија не сме да успори реформе

Учесници панела на Београдском безбедносном форуму оценили су да пандемија коронавируса не сме да успори реформе и европске интеграције земаља Западног Балкана.

Комесар ЕУ за проширење Оливер Вархеји је рекао да је Западни Балкан приоритет за Европску комисију од првог дана.



"Будућност целог региона лежи у ЕУ и у обостраном је стратешком интересу да (регион) приближимо Унији", рекао је он и додао да је ЕУ сада фокусирана на дугорочни друштвено-економски опоравак региона.

Он је рекао да ће економски и инвестициони план за Западни Балкан има за циљ да подржи одрживи економски раст и помогне имплементацију реформи које ће приближити регион Унији.

"План би требало да повећа запосленост у региону и помогне да се он трансформише у једно од најпривлачнијих области за инвестиције. За четири до пет година, план би требало потпуно да промени регион", навео је комесар.

Министар спољних послова Чешке Томас Петричек је рекао да је Чешка један од кључних партнера у подршци европској перспективи Западног Балкана и да се процес интеграција не сме успорити због пандемије коронавируса.

"Рестартовање дијалога Београда и Приштине показује како државе и регион не могу да иду напред док не разреше питања из прошлости и успоставе добре комшијске односе", навео је министар.

Поручио је да јасне акције морају бити предузете у области владавине закона, правосуђа, у борби против корупције и организованог криминала и да се спроведе реформа јавне управе.

"Моја порука је јасна. Не слабите демократске институције и не одустатајте од потребних реформи", поручио је Петричек.

Амбасадор Холандије у ЕУ Роберт де Грут рекао је да чланство у Унији пре свега подразумева усаглашавање закона, вредности и владавине закона.

"(Евроинтеграције региона) нису лак изазов и најбитније је да се успуне основни захтеви пре чланства. Холандија јесте строга и према државама чланицама и према државама кандидатима, али имамо услове и тражимо да потпуно буду испуњени", додао је он.

Он је додао да је велика већина владајуће коалиције у српском парламенту сада прилика да докажу њихову посвећеност чланству у ЕУ и реформама у области владавине закона.

"Очекујемо да се реформе спроведу пре свега у областима које су кључне за преговоре", рекао је Де Грут.

Генерална секретарка Савета за регионалну сарадњу Мајлинда Брегу је навела да се регион и даље суочава са незапосленošћу и борбом за економски раст, што су били проблеми и пре пандемије.

Она је додала да су на почетку пандемије су сви били фокусирани на себе и своје унутрашње политике јер су људи били анксиозни и фрустрирани због неизвесности шта ће се даље догодити, али да је сада битно фокусирати се на сарадњу.

"Заједничко регионално тржиште ће овог пута учврстити не само свест да је потребна регионална сарадња, већ и потребу за јачом и дубљом економском интеграцијом", рекла је Брегу.

Немачка дипломатска званичница задужена за Западни Балкан Сузане Шиц је навела да је став њене земље да ЕУ није потпуна без земаља Западног Балкана.

"Видимо да ми, ЕУ и Немачка, профитирамо од стабилног развоја Западног Балкана", рекла је она.

Говорећи о дијалогу Србије и Косова, Шиц је навела да постоји још потешкоћа које се морају превазићи.

"Верујем да људи у Србији добро разумеју да је независност Косова реалност и да нема повратка", додала је она.

